

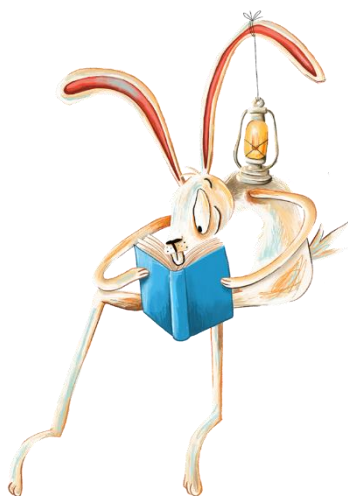


Lees! **JEUGD BOEKEN MAAND**

Brul!

Grom!

**1-31
MAART
2026**



**4 lesideeën bij
Jeugdboekenmaand 2026**

INHOUD

3 tot 6 jaar	Lesidee bij 'De ieniemini eenhoorn'
6 tot 9 jaar	Lesidee bij 'Alles op zijn kop'
9 tot 12 jaar	Lesidee bij 'Het buitengewone handboek voor de observatoloog'
12 tot 15 jaar	Lesidee bij 'Een kleine geschiedenis van de mens door dierenogen'



COLOFON

© Iedereen Leest, 2026

auteur: Margot Van Dingenen

redactie: Eva Berghmans

vormgeving: Simon Bequoye

www.jeugdboekenmaand.be

www.iedereenleest.be

DE IENIEMINI EENHOORN

lesidee voor 3 tot 6 jaar

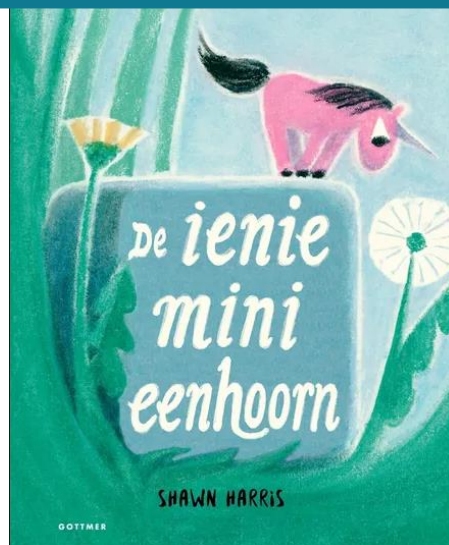
OVER HET BOEK

auteur: Shawn Harris | uitgeverij: Gottmer

Stel je een land voor waar paarden alleen in sprookjes bestaan en er overal eenhoorns rondlopen. Eén van die eenhoorns is piepklein: de ieniemini eenhoorn. Tot er plots een kabouter opduikt die hem beschuldigt van het achterlaten van een gigantische hoofafdruk in zijn spiksplinternieuwe sportwagentje. Wie is er nu groot? Wie is er klein?

Dit hilarische prentenboek verrast en sprankelt van het begin tot het einde. Hoewel het verhaal best grappig is, zit er met thema's als groot en klein, je schuldig voelen en opkomen voor je familie heel wat diepgang in. De paginagrote illustraties in krijtpastel zijn heerlijk! Kijk maar naar het doordacht kleurgebruik (met een wel heel uniek roos), de veelzeggende mimiek van de dieren en de perspectiefwissels.

Meer op Boekenzoeker: www.boekenzoeker.be/de-ieniemini-eenhoorn



Minimumdoelen:

wiskunde – lengte

De kleuters kennen de begrippen:

- groot / klein
- groter / kleiner
- grootste / kleinste

AAN DE SLAG

Met dit verhaal kan je met kleuters heel goed werken aan de begrippen groot en klein. De eenhoorn is namelijk heel klein, maar wanneer hij een nog kleinere kabouter tegenkomt, lijkt de eenhoorn plots best groot!

Begin met een oefening in de klas waarbij de kinderen grote en kleine voorwerpen gaan zoeken. Ze verzamelen de voorwerpen in het midden van de kring. Nu laat je hen voorwerpen sorteren van groot naar klein. Je kan kinderen ook vragen om op een rij van groot naar klein te gaan staan.

Daarna kan je de personages uit het boek rangschikken van groot naar klein. Zorg dat je kopieën maakt van illustraties van de verschillende personages uit het boek, maar gebruik ook foto's of illustraties van andere dieren/mensen.

Je hangt een touw op in de klas en aan het ene uiteinde van het touw hang je een foto van een kleine mier (bijvoorbeeld met een wasknijper of met plakband). Aan het andere uiteinde van het touw hang je een foto van een olifant.

Nu ga je de personages uit het boek aan het touw hangen. Waar past de ienie mini eenhoorn? Waar plaats je zijn broers? En de kabouter? Je kan dit doen voor het lezen en dan tijdens en na het lezen bijsturen waar nodig en de prenten veranderen van plaats waar nodig.

ALLES OP ZIJN KOP

lesidee voor 6 tot 9 jaar

OVER HET BOEK

auteur: Kaat Vrancken | illustrator: Saskia Halfmouw |
uitgeverij: Querido

Een schutting in de tuin? Een hekje voor de trap? Een baasje dat al een poosje weg is? De honden Fien en Fox begrijpen er niets van. Alles staat op zijn kop. Wat gebeurt er toch allemaal? Lees het verhaal maar kijk vooral goed naar de illustraties. Die geven je heel veel tips. Zo weet jij misschien sneller dan Fien en Fox wat er aan de hand is.

Dit boek uit de serie Tijgerlezen is geschreven voor kinderen die al enkele maanden kunnen lezen.

Meer op Boekenzoeker: www.boekenzoeker.be/alles-op-zijn-kop

AAN DE SLAG

Lees eerst het verhaal voor zonder de prenten te tonen. Op die manier zal het voor leerlingen niet (meteen) duidelijk zijn wat er nu eigenlijk juist gebeurd is in het boek. Veel moet je namelijk afleiden uit de illustraties.

Nadien deel je illustraties uit het boek uit aan groepjes leerlingen en laat je de leerlingen het verhaal reconstrueren a.d.h.v. de illustraties. Elk groepje krijgt één of meerdere illustraties uit het boek.

Lees het verhaal nu een tweede keer voor – of laat leerlingen om beurten stukjes tekst voorlezen. Wanneer leerlingen denken dat hun prent bij de tekst past, steken ze die omhoog. Hang die illustratie dan vooraan op. Op het einde van het verhaal hangt er nu een opeenvolging van illustraties vooraan. Vergelijk met de prenten in het boek. Hadden de leerlingen het bij het rechte eind? In groepjes kunnen leerlingen nadien het verhaal nog eens navertellen aan elkaar m.b.v. de prenten die vooraan hangen.



Minimumdoelen:

Nederlands

- De leerlingen kunnen informatie uit een tekst combineren om tot een logische conclusie te komen. (lezen/luisteren)
- De leerlingen kunnen voorafgaand aan het vertellen en presenteren inhoud verzamelen en structureren onder begeleiding. (spreken, presenteren, vertellen)
- De leerlingen kennen plot: belangrijkste gebeurtenissen. (literatuur)
- De leerlingen kunnen complexere verhaallijnen navertellen. (literatuur)

Muzische vorming / beeld

- De leerlingen kunnen standpunt en horizon gebruiken.

Met dit boek kan je ook werken rond beeldgeletterdheid binnen het domein Muzische Vorming. Je kan m.b.v. dit boek stilstaan bij perspectief, standpunt en horizon in een beeld.

Vragen die je bijvoorbeeld kan stellen:

- Vanuit welk perspectief kijken we? (we kijken mee met de honden)
- Wat voor effect heeft dat? (we zien niet alles meteen, we krijgen geen overzicht van wat er gaat gebeuren)

Je kan leerlingen ook creatief aan de slag laten gaan en hen op een andere manier met standpunt en perspectief laten spelen. Laat hen bijvoorbeeld een tekening maken van wat je zou zien vanuit de blik van de mensen in het verhaal of vanuit vogelperspectief. Zo zou je misschien wel over het muurtje in de tuin kunnen kijken en zien wat er daar gebeurt...

HET BUITENGEWONE HANDBOEK VOOR DE OBSERVATOLOOG

lesidee voor 9 tot 12 jaar

OVER HET BOEK

auteur: Giselle Clarkson | uitgeverij: Lannoo

Hou je van de natuur en heb je zin in wat veldwerk? Dan ben je misschien een echte observatoloog! Observatologen zijn experts in het opsporen van piepkleine diertjes. Welke dieren leven in een vochtig hoekje, tussen de stoeptegels of in een veldje vol onkruid? Wil je alles weten over vliegen, bijen of pissebedden? Hoe spot je vogels zonder ze te zien? En hoe verplaats je eigenlijk een spin?

Dit boeiende boek laat zien dat je op de meest gewone plekken de meest ongewone dingen kunt vinden. De korte, grappige tekstjes lijken wel wist-je-datjes. En de realistische illustraties maken van dit boek een inspirerende ontdekkingsreis door de natuur, in en om je huis.



Meer op Boekenzoeker: www.boekenzoeker.be/het-buitengewone-handboek-voor-de-observatoloog

AAN DE SLAG

Wil je graag kennis rond organismen aanbrengen met materiaal naast je handboek of eigen gemaakt materiaal? Dan is een authentieke tekst zoals deze ideaal. De tekst is goed geschreven en op maat van jouw leerlingen, met humor en verduidelijkende illustraties.

Laat je leerlingen kennismaken met classificeren en taxonomie m.b.v. pagina's 12 en 13. Hier legt de auteur uit wat taxonomie juist is en hoe het werkt. Je kan hen de tekst in stilte laten lezen en dan in groepjes bespreken wat ze ervan hebben begrepen. Laat leerlingen nadien hun evolutionaire stamboom invullen aan de hand van onderstaand schema. Dat kan met behulp van de tekst in het boek, aangevuld met extra bronmateriaal dat je voorziet of door gebruik te maken van het internet.

Minimumdoelen:

Wetenschap en techniek – Organismen

- De leerlingen kennen de volgende begrippen met betrekking tot de classificatie van organismen: het classificeren, de taxonomie, de reptielen, de geleedpotigen, de zaadplanten, de sporenplanten, de bacteriën.
- De leerlingen kennen de classificatie van organismen.
- De leerlingen kunnen organismen classificeren op basis van kenmerken: bouw, voedingswijze en voortplantingswijze.
- De leerlingen kennen de opbouw van een voedselweb.

Wetenschap en techniek – Ontwerpend leren

- De leerlingen kennen de ontwerpcyclus als een gestructureerde aanpak met de volgende fasen: verkennen, ideeën verzinnen en selecteren, ontwerp plannen, ontwerp realiseren, testen en optimaliseren, presenteren.
- De leerlingen kunnen ontwerpen met behulp van de ontwerpcyclus.

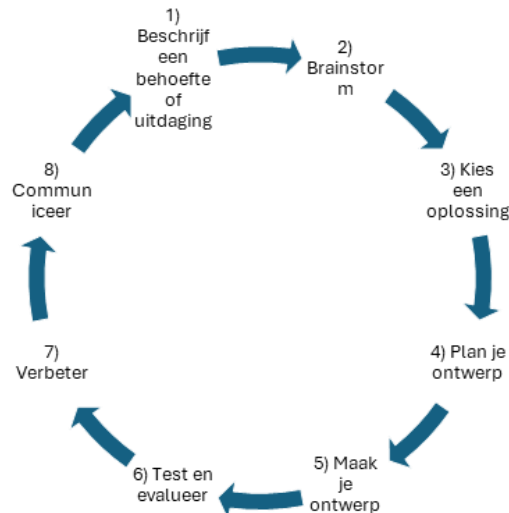
Niveau	Wetenschappelijke naam	Kenmerken	Andere voorbeelden van dieren
Rijk	Animalia	Meercellig, halen voedingsstoffen uit andere dieren/planten	
Stam	Chordata	Bezit van een ruggenmerg	
Klasse	Mammalia	Warmbloedig en zogen jongen	
Orde	Primates	Grijphanden en grote hersenen	
Familie	Hominidae	Mensen en mensapen	
Geslacht	<i>Homo</i>	Rechtopgaand, werktuiggebruik	
Soort	<i>Homo sapiens</i>	De huidige, "wetende" mens	

Je kan aan de hand van dit boek ook oefenen op ontwerpend leren. Doorheen het boek zijn er verschillende korte hoofdstukken met tips om een betere observatoloog te worden of met info over hoe je diertjes kan helpen. Bijvoorbeeld:

- p. 46 – 47: Hoe je onzichtbaar wordt – manieren om je te camoufleren
- p. 68: Hoe je een worm redt (die kans maakt om geplet te worden)
- p. 69: Hoe je een beestje besluipt
- ...

Kies enkele hoofdstukken uit en maak groepjes van een viertal leerlingen. Elk groepje krijgt een hoofdstuk om te bestuderen. Dit is het vertrekpunt om de cyclus van ontwerpend leren te doorlopen. In het hoofdstuk wordt een behoefte of uitdaging beschreven. Nu is het aan de leerlingen om te gaan brainstormen en hiervoor een oplossing te voorzien.

Ze hebben bijvoorbeeld geleerd dat je moet oppassen om een worm niet te pletten als je hem wilt redden. Nu bedenken ze een ontwerp om een worm vast te kunnen pakken zonder hem te pletten. Ze kunnen dat ontwerp dan ook daadwerkelijk gaan plannen en ontwerpen en eventueel zelfs testen, evalueren en verbeteren. Nadien stelt elk groepje hun ontwerp voor en hoe ze hiertoe zijn gekomen met de rest van de klas.



EEN KLEINE GESCHIEDENIS VAN DE MENS DOOR DIERENOGEN

lesidee voor 12 tot 15 jaar

OVER HET BOEK

auteur: Joukje Akveld | illustrator: Djenné Fila | uitgeverij: Lannoo

Dit is een groots geschiedenisboek. Letterlijk, omdat het een groot prentenboek is, met enorme en indrukwekkende illustraties. Figuurlijk, omdat het dieren eindelijk een stem wil geven in de geschiedschrijving. Zonder dieren is de geschiedenis van de mens namelijk niet volledig. Zonder zijderups was er bijvoorbeeld geen zijderoute. En zonder duiven was er geen duivenpost tijdens WOI. Doorheen de jaren kwam de mens alsmaar verder van de natuur te



staan, met drastische gevolgen voor het dierenrijk. We gaan 200.000 jaar terug in de tijd, aan de hand van 30 dieren. Zo leren we over het dier als heilige, vijand, goudmijn, zondebok en studieobject. We starten bij de dikdik in Botswana en eindigen bij de huiskat.

Meer op Boekenzoeker:

www.boekenzoeker.be/een-kleine-geschiedenis-van-de-mens-door-dierenogen-over-heilige-koeien-ruimteapen-en-de-roep-van

AAN DE SLAG

In dit boek kan je naar hartenlust bladeren en een periode uitkiezen die aansluit bij wat je op dat moment aan het behandelen bent in de les. Het is een mooi voorbeeld van hoe je de brug kan slaan tussen verschillende vakken – in dit geval tussen Nederlands en Geschiedenis.

Als je met je leerlingen bijvoorbeeld wil stilstaan bij de overgang van jager-verzamelaar naar sedentaire boeren, dan is het hoofdstuk over de alpaca's heel interessant (p. 16-17). De alpaca vertelt hier hoe het voor hem was toen ze plotseling geen vrije dieren meer waren, maar gehouden werden in een weide door boeren. Je kan leerlingen doen stilstaan bij hoe die overgang moet zijn geweest voor dieren – zij werden ineens beperkt in hun vrijheid. Dat andere perspectief kan het inlevingsvermogen voor deze geschiedkundige mijlpaal verhogen.

Ga daarna aan de slag met verschillende historische bronnen rond dezelfde periode. Welke verschillen merken ze op? Hoe betrouwbaar zijn de bronnen die voor hen liggen? Welke bronnen helpen hen het meest om de periode beter te begrijpen? Of hebben ze net nood aan verschillende bronnen om er een beter beeld van te krijgen?

Denk ook aan de mogelijkheden om hier in de les Nederlands verder mee aan de slag te gaan! Je kan in interactie gaan met de literaire tekst en creatief schrijven stimuleren door zelf te schrijven over een specifieke gebeurtenis vanuit het standpunt van een bepaald dier.

Minimumdoelen:

Historisch bewustzijn, A-stroom

- De leerlingen bouwen een historisch referentiekader op met structuurbegrippen, scharnierpunten en kenmerken eigen aan de prehistorie, het oude nabije oosten en de klassieke oudheid.
- De leerlingen analyseren kritisch verschillende soorten historische bronnen met betrekking tot de bestudeerde periodes in functie van een historische vraag.
- De leerlingen vergelijken historische bronnen met betrekking tot de bestudeerde periodes in functie van een historische vraag.
- De leerlingen beantwoorden een historische vraag aan de hand van historische bronnen met betrekking tot de bestudeerde periodes en historische redeneerwijzen.
- De leerlingen lichten de invloed toe van de eigen standplaatsgebondenheid op historische beeldvorming met betrekking tot de bestudeerde periodes.

Historisch bewustzijn, B-stroom

- De leerlingen situeren historische elementen uit hun leefwereld en historische fenomenen in tijd en ruimte op een gegeven tijdlijn met de courante historische periodes en op een kaart.
- De leerlingen vergelijken aangereikte bronnen over eenzelfde historisch fenomeen met aandacht voor de maker(s) van de bronnen.
- De leerlingen leggen aan de hand van voorbeelden gelijkenissen en verschillen uit tussen heden en verleden.
- De leerlingen lichten betekenissen toe van historische fenomenen.

Nederlands, A-stroom en B-stroom

- De leerlingen drukken zich creatief uit met taal.